

Útinapló

Pályázat kódja: HAT-KP-1-2025/1-000675

Pályázat megnevezése: Szlovénia és Horvátország magyar örökségei nyomában

Megvalósítás időpontja: 2026. 05. 17-22.

Intézmény neve: Szilvási Általános Iskola Felsőszilvási Általános Iskolája

A Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. által kiírt Határtalanul! pályázat keretében tanulóink 2026. május 17-22. között hatnapos tanulmányi kiránduláson vettek részt.

A kirándulás célja: diákjaink megismertetése a külhoni magyarság jelenével és múltjával, a magyarság kulturális nevezetességeivel és az országokhoz kötődő személyiségekkel valamint a természeti értékekkel.

Részt vevő diákok száma: 15 fő

Részt vevő pedagógusok száma: 2 fő

Előkészítő foglalkozások

Időpontjai: 2026. 04. 29.; 05. 06.; 05. 13.

Bemutatása:

Miután tudomást szereztünk a pályázat megnyeréséről, beszélgetésekkel folyamatosan készültünk a nagy utazásra.

A konkrét előkészítő munkát három osztályfőnöki óra keretein belül valósítottuk meg. Otthoni projektfeladatként a diákok kutatómunkát is kaptak, amelyek bemutatására a harmadik foglalkozáson került sor. A tanulók földrajz, történelem és magyar tantárgyakból szerzett előzetes ismereteire kiválóan tudtunk építeni az előkészítő órákon.

Az előkészítő foglalkozások fő célja az volt, hogy a diákok megfelelő háttértudással, felkészülten indulhassanak útnak, és érdeklődéssel forduljanak a meglátogatandó helyszínek felé.

Az első foglalkozáson az utazás céljáról, fő tartalmi elemeiről és az útvonalról esett szó, majd a program részletes ismertetése következett. Végül a kulturált, toleráns és kooperatív közösségi viselkedés szabályairól beszélgettünk.

A második tanórán információátadás és beszélgetés zajlott a célországokban élő magyarságról, a magyarok területek és települések történelméről, valamint kulturális életéről. A diákokkal online platform videók elérhetőségét is megosztottam, melyek segítségével közelebb kerülhettek hozzájuk a térség természeti és kulturális értékei, mélyítve ezzel előzetes tájékozottságukat. Ezt követően felosztottuk a helyszínekhez kapcsolódó kutatómunkát a tanulók között.

Ezután felhívtam a figyelmüket a Határtalanul! Barangoló digitális tartalomtárra, amely játékos formában, interaktív tankockák segítségével gazdagította a meglévő ismereteket. A diákok az iskolában laptopokon, pármunkában oldották meg a tanulmányi kirándulás helyszíneihez kötődő feladatokat. Ez a digitális felület kiváló lehetőséget nyújtott a motiváció felkeltésére, a munka végeztével pedig a tanulók reflexióként elmondhatták, mit tanultak, és mennyire találták hasznosnak a feladatokat.

A felkészülés során alkalmazott tankockák az alábbi elérhetőségeken keresztül érhetőek el:

A Szlovénia területén fekvő állomásokhoz:

- Muravidékről általánosságban <https://www.okosdoboz.hu/feladatsor?id=2588>
- Hetési nyelvjárás <https://www.okosdoboz.hu/feladatsor?id=2587>
- Alsólendva <https://www.okosdoboz.hu/feladatsor?id=2606>
- Muravidék kistájai <https://www.okosdoboz.hu/feladatsor?id=2600>
- Lendva-vidék zenéje, táncai <https://www.okosdoboz.hu/feladatsor?id=2604>
- Lendva-vidék néprajzi öröksége <https://www.okosdoboz.hu/feladatsor?id=2601>

A horvátországi helyszínekhez:

- Ismerd meg a horvátországi magyarokat <https://www.okosdoboz.hu/feladatsor?id=2567>
- Letették a névjegyüket <https://www.okosdoboz.hu/feladatsor?id=2540>
- Népi divatbemutató <https://www.okosdoboz.hu/feladatsor?id=2563>
- Mondák nyomában <https://www.okosdoboz.hu/feladatsor?id=2552>

A harmadik osztályfőnöki órán a diákok által elkészített PPT prezentációk bemutatása valósult meg. Az előadások a magyarok lakta területek helyszíneit, az azokkal kapcsolatos érdekességeket fedték le.

A kreatív és tartalmas foglalkozások után a csoport felkészülten és várakozással teli izgalommal várta az indulás pillanatát.

A nagy utazás

1. nap: A lendvai vártól a trópusi kertig: kalandozás a Muravidéken

Kirándulásunk 2026. május 17-én, vasárnap reggel 7.00-kor vette kezdetét. Diákjaink izgatottan búcsúztak el a szülőktől, majd a kisbusszal útnak indultunk első határon túli úti célunk felé.

Első állomásunk a szlovéniai Lendva volt. Az egykori polgári iskola klasszicista épülete mellett elhaladva felsétáltunk a Bánffy–Esterházy-várkastélyhoz. A kastély évszázadokon át az alsólendvai Bánffy család fészke volt, majd a Nádasdyaké, végül az Esterházy családé lett.

Videóvetítést néztünk meg a környék múltjáról és jelenéről. Ezután Gálics István lendvai grafikusművész lepkegyűjteményét és emlékszobáját néztük meg. Bejártuk a régészeti és néprajzi tárlatot – ahol a hetési tájegység népi textilkultúráját és használati tárgyait is megismertük. Ezt követte a lendvai magyarság múltját bemutató helytörténeti kiállítás megtekintése. A folyosókon sorakozó régi térképek, korabeli fegyverek és páncélok közelebb hozták hozzánk a letűnt századok hangulatát.

Emlékszobájának megtekintésével megismertük a város híres szülöttét, Zala György szobrászművész munkásságát, végül a helyi művésztelep modern bronzszobor-gyűjteményével zártuk a várlátogatást.

A várból lesétáltunk a barokk Szent Katalin-plébániatemplomhoz. Megtekintettük az épület előtt álló Szent István-szobrot, bent pedig a dúsan díszített belső teret, az Alexandriai Szent Katalint ábrázoló monumentális főoltárképet, a szószék faragványait és szent királyaink, István és László szobraikat.

A templom után a városközpont felé vettük az irányt, hogy megtekintsük Makovecz Imre híres, organikus stílusú Művelődési Házát, amelynek jellegzetes, organikus stílusjeggyű épülete látványos eleme a lendvai utcaképnek. Innen egy kellemes séta következett a lendvai szőlőhegy meredek domboldalán felfelé, a Csonka-domb tetején álló Szentháromság-kápolnához.

Bár a kápolna ajtaját zárva találtuk – így a Hadik Mihály kapitány üvegkoporsóját rejtő kriptát nem láthattuk –, a csendes, régi temetőben sétálva megindító volt látni az évszázados magyar sírköveket. Itt egy izgalmas geocaching kincskereső játékot játszottunk, majd a szőlősorok között magasodó Vinarium kilátóhoz mentünk. Felkapaszkodtunk a torony tetejére, ahonnan pazar, négy országra kiterjedő panoráma tárult elénk. Végül a földszinti ajándékboltban helyi szuveníreket vásároltunk.

Következő állomásunk a Bánután található Muravidéki Mintagazdaság volt, melynek elsődleges célja a fenntartható mezőgazdaság és a hagyományos helyi termékek népszerűsítése.

A területen sétálva megismertük a halak és növények együttélésén alapuló akvapóniás rendszert. Zöldségeket kóstoltunk, például a híres bánutai spárgát. Nagy sikert aratott a kisállatsimogató is. Végül a gazdaság saját készítésű termékeiből, köztük különleges, ropogós liofilizált gyümölcsökből vásároltunk.

Délutáni programunk következő állomása Göntérháza volt, ahol megtekintettük a 19. századi, fából ácsolt szoknyás haranglábat, amely hűen tükrözi a Hetés és az Őrség népi építészeti hagyományait. Innen Lendvavásárhelyre utaztunk tovább, ahol egy rövid megállót tettünk a 17. századi jezsuita tudós, Dobronoki György emlékházánál. Ezt követően a dobronoki Trópusi kertbe és orchideafarmra látogattunk el. A geotermikus energiával fűtött üvegházban lenyűgöző egzotikus növények és dzsungelhangulat fogadott bennünket, miközben érdeklődéssel hallgattuk az orchideanevelés fortélyait. A látogatás végén a gyerekek örömmel vették birtokba a trópusi kert előtti játszóteret.

A tartalmas nap zárásaként átléptük a határt, és megérkeztünk a magyarországi Bajánsenyére, a Tó-Panzióba. A festői szépségű őrségi horgászto partján fekvő szállásunk elfoglalása után az étteremben elfogyasztott ízletes vacsorával koronáztuk meg a napot.

2. nap: Természeti csodák és történelmi emlékek a Muravidéken

A bőséges reggeli elfogyasztása után a magyar–osztrák–szlovén hármashatárhoz túráztunk. Útközben egy magaslesnél, a Kerékpáros Parknál és egy erdészeti bemutatótáblánál is megálltunk, ahol megismertük a környék fafajait. A sűrű erdőn átvezető túra végén elértük a trianoni határkövet. Itt egy rendhagyó történelemóra keretében a trianoni döntés következményeiről és az 1989-es vasfüggöny-lebontásról beszélgettünk.

Utunkat Battyánfalván folytattuk, ahol kívülről megtekintettük az egykori Széchy-várkastély helyén 1648–1655 között felépült barokk Batthyány-kastélyt.

Következő állomásunkon, Bántornyán a Szűz Mária Mennybevétele templomot látogattuk meg. Itt megcsodáltuk a barokk főoltárt és Aquila János 1383-as, Szent László-legendát ábrázoló gótikus freskóit, melyeken keresztül felidéztük Szent László-legendáját.

Délután a Bakónaki-tóhoz túráztunk, ahol a frissítő és fagyizás után hűvös tanösvényen vitt az utunk a tóhoz.

A nap utolsó állomásaként Kapornakra utaztunk, ahol a helyi tájház néprajzi és helytörténeti gyűjteménye segítségével megismertük a muravidéki magyarság mindennapjait és hagyományait.

A programok után visszatértünk a bajánsenyei szállásra. A horgászto partján tett séta és az ízletes vacsora után a napot egy különleges élmény zárta: szállasadónk megmutatott egy versenyautó-gyűjteményt, az érdeklődő diákok akár a versenyülésekbe is beülhettek.

3. nap: Felsőlendva, Csáktornya és Varasd történelmi emlékei

A reggeli elfogyasztása és a bajánsenyei szállás elhagyása után Felsőlendvára, Szlovénia legnagyobb várához utaztunk. Egy komplex múzeumpedagógiai program keretében kisfilmet néztünk meg, a vármakett, korabeli bútorok és ruhák segítségével megismertük a vár történetét, majd sárkányos puzzle-t raktunk ki. A Goričko vidékének élővilágát bemutató tárlat után a diákok íjászatban és karikadobásban is kipróbálhatták ügyességüket a várudvaron.

Horvátországba átlépve Csáktornya belvárosában tettünk sétát, ahol megkoszorúztuk Zrínyi Miklós szobrát. A Zrínyi-vár belső udvarán a tanulók geocaching játékkal fedezték fel a történelmi helyszínt. Itt felidéztek a költő és hadvezér életét, aki ebben a várban írta a Szigeti veszedelmet, és a közeli erdőben hunyt el egy vadkanvadászat során.

Délután Varasd barokk belvárosával ismerkedtünk meg. Megtekintettük a híres, fehér falú várat és a székesegyházat. A programot szabadidő és közös fagyizás zárta a sétálóutcában.

A nap végén a tengerparti Kraljevicába utaztunk. A szállás elfoglalása után az Adriai-tengerre néző étteremben svédasztalos vacsorát fogyasztottunk el, majd egy hangulatos esti tengerparti sétával zártuk a napot.

4. nap: Történelmi városok és természetmegfigyelés

Bőséges reggeli után a tengerparti sziklára épült kraljevicai Frangepán-várkastély panorámateraszáról néztünk le a helyi hajógyárra és az adriai öbölre.

A városközpontban felkerestük Szent Miklós szobrát, a ferences kolostor árkádos belső udvarát, majd megtekintettük a plébániatemplom barokk belső terét.

Ezt követően Bakar városába utaztunk, ahol a dombtetőn magasodó Frangepán-vár megtekintésével folytattuk a felfedezőutat.

A bástyasétányról elénk táruló panoráma megtekintése után a meredek, macskaköves utcákon lesétáltunk a tengerparti sétányra.

Itt megtekintettük a Jaz-forrást, a Perilo történelmi mosóhelyet, és érintettük a Bakar szabad királyi várossá nyilvánítását megörökítő Mária Terézia-emléktáblát.

A mólón tett séta során a diákok a völgyhíd látványa mellett szemügyre vették a kikötőben horgonyzó régi fahajót és a modern jachtokat.

Bakar után a Krk-hídon átutaztunk Krk szigetére, Krk városába. Bejártuk a várkastélyt, felmentünk a kőfalakra és a bástyasétányra, ahonnan látványos panoráma nyílt a kikötőre.

Felkerestük a város székesegyházát, meghallgattuk a bazilika történetét, majd az óváros szűk, középkori utcáin tett séta után a programot a tengerparti sétányon és a kikötői mólónál zártuk.

Délután Kraljevicában a természet megfigyelésével foglalkoztunk, beszélgettünk a hazai és a tengerparti növények közötti különbségekről. A terepi foglalkozás után visszatértünk a szállásra vacsorázni. A napot a szállás saját tengerparti szakaszán csobbanás, úszkálás és kagylógyűjtés zárta a kissé hideg tengerben.

5. nap: Rijeka és Trsat történelmi emlékei, Abbázia

Reggelink után Rijekába indultunk, ahol a Batthyány-villa parkjában álló emlékműnél álltunk meg.

Ezután megtekintettük a Hauszmann Alajos tervezte villát is, amely egykor Gróf Batthyány Lajos nyaralója volt, ma pedig tengerészeti kiállítás.

Innen Omišalj óvárosába utaztunk: a szűk utcákon felsétálva a plébániatemplom harangtoronyát láttuk, utána a kilátóteraszról gyönyörködtünk a tengerből panorámájában végül megpihentünk a Szent Ilona-kápolnában.

A kikötőből fakultatív séthajózásra indultunk a Kvarner-öbölben. Vízről láttuk a kikötőt, a domboldalban elterülő szállásunkat, végül áthajóztunk a Krk-híd betonívei alatt.

Délután Trsat felé vettük az irányt, szabad program keretében fedeztük fel a 13. századi várat. Megtekintettük a makettet és a történelmi kiállítást, majd a bástyákról nyíló panorámában gyönyörködtünk. A várnézést követően frissítőket fogyasztottunk. Ezután a Szűz Mária búcsújáró templomot kerestük fel, ahol megcsodáltuk az ajándékba kapott hajómaketteket és egyéb tárgyakat. A ferences kolostorban beléptünk az udvarba, és láttuk II. János Pál pápa szobrát is.

Rijeka belvárosába visszatérve a színház érintésével a kikötői mólóra sétáltunk. Felfedeztük a Budapesten készült kikötőbakokat, majd tovább sétáltunk a hullámtörő gáthoz, melyet Hajnal Antal tervezett. A mólón visszafelé menet közvetlen közélről is szemügyre vettük a kikötőben horgonyzó Galeb történelmi hajót.

A belvárosi Korzón sétálva megcsodáltuk a kétféjű sassal díszített Várostartornyot és a neobarokk Modello-palotát is.

A nap utolsó állomásaként Abbáziába utaztunk, ahol a Lungomare sétányon sétáltunk. A tengerparton fagyizással és játékkal pihentünk meg, majd visszafelé felkerestük Dr. Markusovszky Lajos emléktábláját is.

Este bőséges vacsorával és kellemes tengeri fürdőzéssel zártuk a napot.

6. nap: Zágráb történelmi látnivalói

Reggeli után elhagytuk kraljevicai szállásunkat. Utolsó állomásunk Zágráb volt. Városnézésünket a főpályaudvarnál kezdtük. Az Osztrák–Magyar Monarchia korát idéző, neoreneszánsz épület tervezője az a Pfaff Ferenc, aki a pécsi pályaudvar tervezőjeként is ismert.

Az állomással szemben megcsodáltuk Tomisláv király monumentális lovassobrát, majd a parkon átsétálva a tér másik ékességét, a Művészeti Pavilont. Ez az elegáns épület Délkelet-Európa legrégebbi galériája, amely előtt elhaladva folytattuk utunkat a belváros felé.

Innen az Alsóváros központjába, a Jelasics bán térre érkeztünk, ahol megemlékeztünk az 1848-49-es szabadságharcról.

A városban a helyi középiskolások színes, zajos bolondballagásának is szemtanúi lehettünk, ami még emlékezetesebbé tette a sétánkat.

Ezután a Kaptol dombra sétáltunk fel a Zágrábi Katedrálishoz, amelyet eredetileg Szent István-székesegyházként Szent László királyunk alapított. Megcsodáltuk a középkori várfalmaradványokat, a Bakač-tornyot, valamint a tér közepén magasodó, aranyozott Mária-oszlopot.

A székesegyházba belépve közvetlen közélről is megnéztük a templomban kiállított hatalmas, történelmi bronzharangokat. Megcsodáltuk a neogótikus épület lenyűgöző belső terét és részletgazdag ólomüveg ablakait.

Utunkat a hangulatos, régi polgárházakkal és beülős helyekkel teli Tkalčiceva sétálóutcán folytattuk.

A Felsővárosba érve megtekintettük a Szent Márk-templomot, amely baranyaiként különösen kedves volt számunkra: híres, címerekkel díszített, színes tetőzete ugyanis a pécsi Zsolnay-gyár mázas cserepeiből készült. A téren láttuk még az Országgyűlés épületét és a Báni palotát is, majd a közeli Strossmayer kilátóteraszról gyönyörködtünk a városra és a katedrális tornyaira nyíló panorámában.

Átsétáltunk a nyüzsgő Dolac piacon is, amely a jellegzetes piros napernyőiről és virágárusairól ismert.

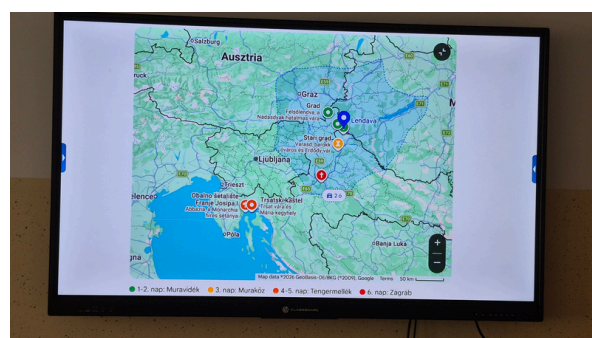
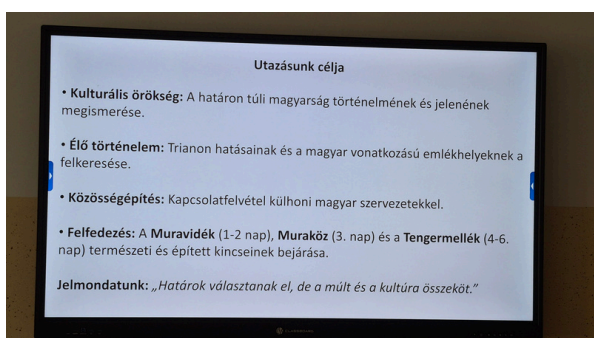
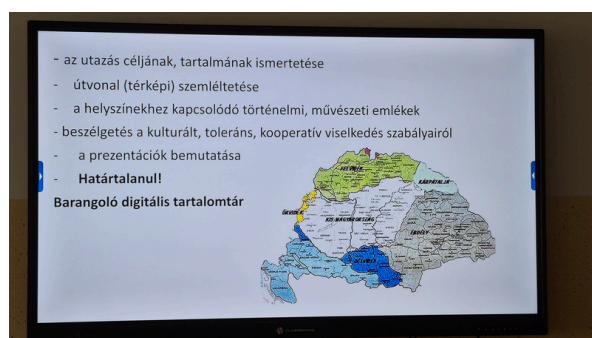
Ezzel a zágrábi sétával búcsúztunk el Horvátországtól, és indultunk vissza Magyarországra.

Ez a hat nap felejthetetlen élményekkel, rengeteg új ismerettel és szorosabb barátságokkal gazdagított mindannyiunkat, így egy igazán sikeres és tartalmas utazást zárhattunk.

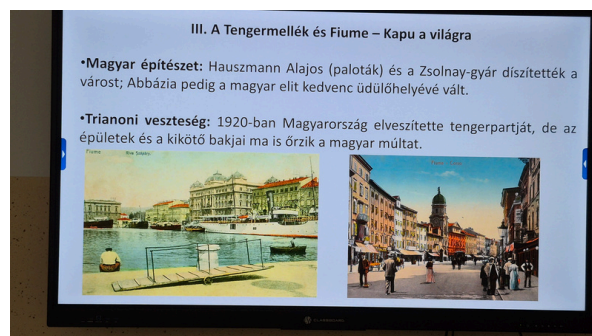
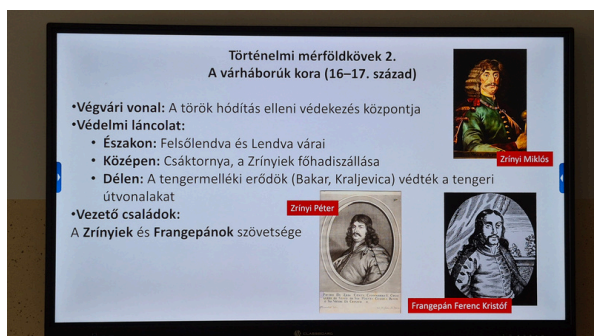
Ezúton fejezzük ki köszönetünket a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-nek, hogy támogatása révén ez a rendkívüli és értékteremtő program megvalósulhatott.

Képgaléria 1. Előkészítő foglalkozások

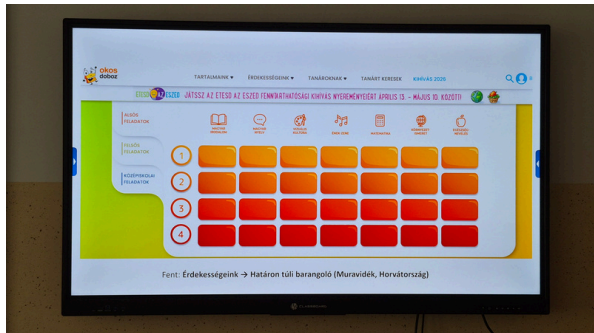
Az első foglalkozás: A tájékoztató

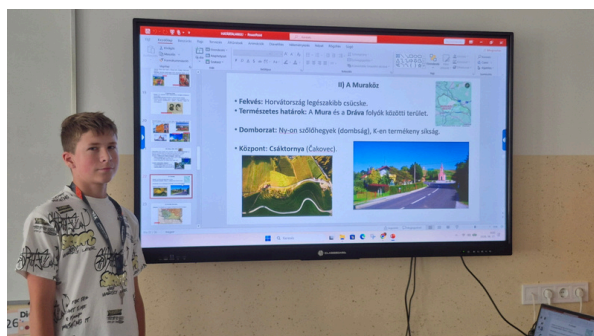
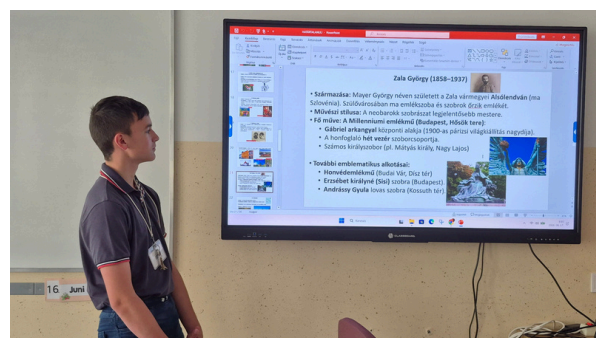
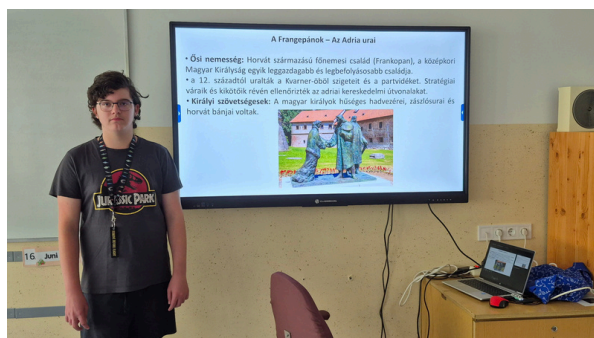
A második foglalkozás: Információk és a Barangoló Digitális tartalomtár

Képgaléria 1. Előkészítő foglalkozások

A harmadik foglalkozás:
A kiselőadások

Képgaléria 2. A nagy utazás

1) A lendvai vártól a trópusi kertig: kalandozás a Muravidéken

1) Lendva,
csoportunk a várban

1) A lendvai vártól a trópusi kertig: kalandozás a Muravidéken

Lendva: Szent Katalin
templom, Szent István
szobra, szőlőhegy,
kápolna és kilátó

1) A lendvai vártól a trópusi kertig: kalandozás a Muravidéken

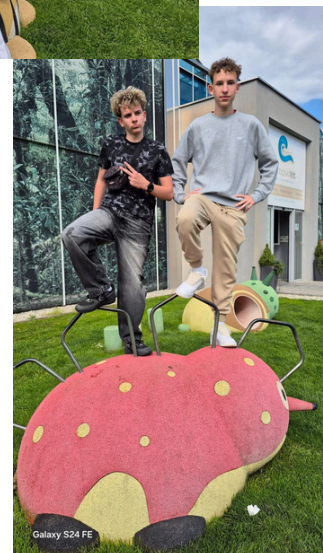
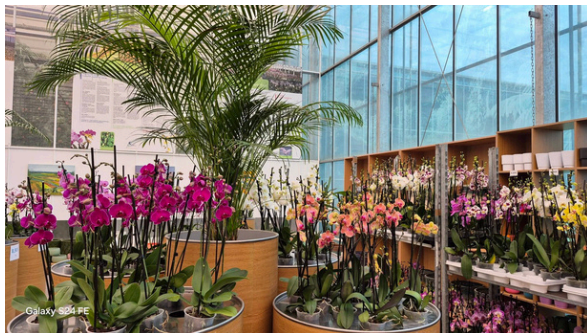

Bánuta: Muravidéki
Mintagazdaság

1) A lendvai vártól a trópusi kertig: kalandozás a Muravidéken

Göntérháza, harangláb
Lendvavásárhely:
Dobronoki György ház;
Trópusi kert

2) Természeti csodák és történelmi emlékek a Muravidéken

Hármashatár emlékhely
Battyánfalva, kastély

2) Természeti csodák és történelmi emlékek a Muravidéken

Bántornya, templom
Bakónaki-tó

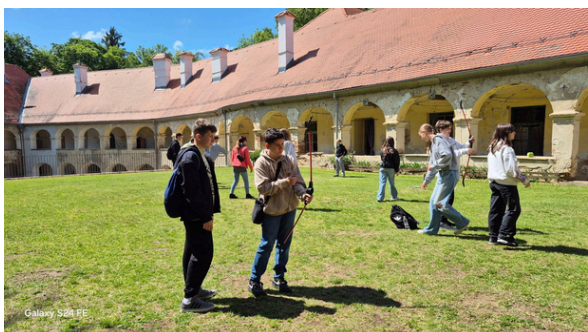
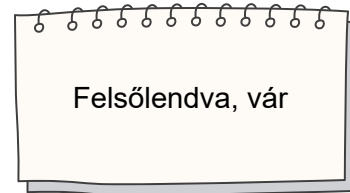

2) Természeti csodák és történelmi emlékek a Muravidéken

Kapornak, tájház
Bajánsenye, szállás

3) Felsőlendva, Csáktornya és Varasd történelmi emlékei

3) Felsőlendva, Csáktornya és Varasd történelmi emlékei

Csáktornya, koszorúzás
Zrínyi-vár
Varasd (város, vár)
Kraljevica

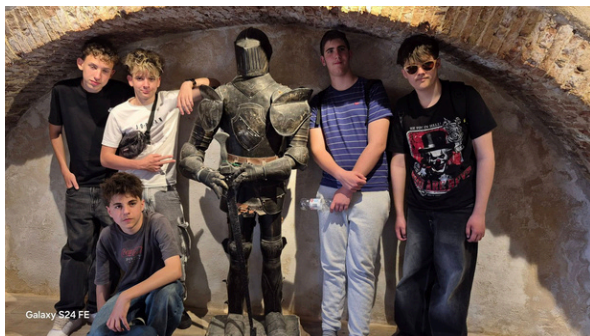
4) Történelmi városok és természetmegfigyelés

Kraljevica
Bakar

4) Történelmi városok és természetmegfigyelés

5) Rijeka és Trsat történelmi emlékei, Abbázia

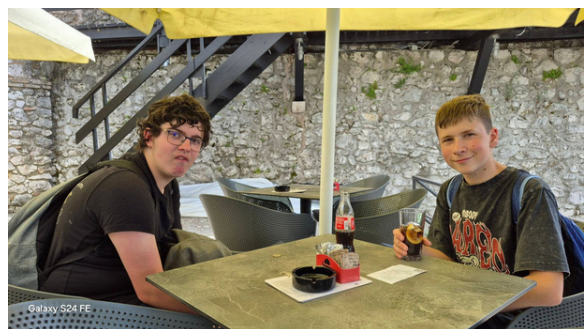
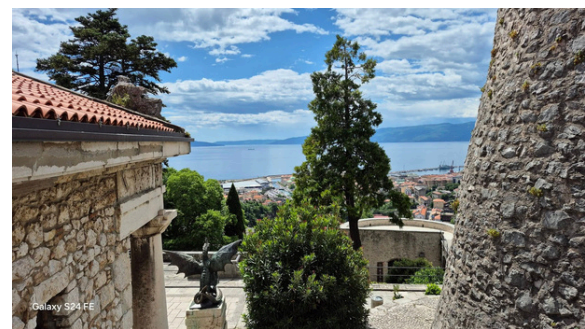
Rijeka, Omišalj
hajókirándulás

5) Rijeka és Trsat történelmi emlékei, Abbázia

Trsat: vár
Szűz Mária templom
Ferences kolostor

5) Rijeka és Trsat történelmi emlékei, Abbázia

Rijeka
és
Abbázia

6) Záhgráb

6) Zágráb

